

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. liepos 10 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Prekių ženklai — Direktyva 2008/95/EB — Prekių ar paslaugų, kurioms prašoma prekių ženklo suteikiamos apsaugos, nustatymas — Aiškumo ir tikslumo reikalavimai — Nicos klasifikacija — Mažmeninė prekyba — Paslaugų sukaupimas“

Byloje C-420/13

dėl *Bundespatentgericht* (Vokietija) 2013 m. gegužės 8 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2013 m. liepos 24 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Netto Marken-Discount AG & Co. KG

prieš

Deutsches Patent- und Markenamt,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič (pranešėjas), teisėjai C.G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. balandžio 30 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Netto Marken-Discount AG & Co. KG*, atstovaujamos advokato M. Rauscher,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Colas ir F.-X. Bréchet,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,
- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos J. Beeko, padedamos baristerės S. Ford,
- Europos Komisijos, atstovaujamos F. W. Bulst ir E. Montaguti,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: vokiečių.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/95/EB valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (OL L 299, p. 25, ir klaidų ištaisymas OL L 11, 2009, p. 86) 2 straipsnio išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Netto Marken-Discount AG & Co. KG* (toliau – *Netto Marken-Discount*) ir *Deutsches Patent- und Markenamt* (Vokietijos patentų ir prekių ženklų biuras, toliau – DPMA), kilusį dėl to, kad DPMA atmetė paraišką įregistruoti prekių ženklą.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

- 3 Tarptautiniu lygiu prekių ženklų teisė pirmiausia reglamentuojama 1883 m. kovo 20 d. Paryžiuje pasirašyta Konvencija dėl pramoninės nuosavybės apsaugos, paskutinį kartą peržiūrėta Stokholme 1967 m. liepos 14 d. ir iš dalies pakeista 1979 m. rugsėjo 28 d. (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 828 t., Nr. 11851, p. 305, toliau – Paryžiaus konvencija). Visos Europos Sąjungos valstybės narės yra šios konvencijos šalys.
- 4 Pagal Paryžiaus konvencijos 19 straipsnį valstybės, kurioms ši konvencija taikoma, pasilieka sau teisę atskirai sudaryti tarp savęs specialiąsias pramoninės nuosavybės apsaugos sutartis.
- 5 Remiantis šia nuostata 1957 m. birželio 15 d. Nicoje vykusioje diplomatinėje konferencijoje buvo sudaryta Nicos sutartis dėl tarptautinės prekių ir paslaugų ženklų registravimo klasifikacijos, paskutinį kartą 1977 m. gegužės 13 d. peržiūrėta Ženevoje ir iš dalies pakeista 1979 m. rugsėjo 28 d. (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 1154 t., Nr. I-18200, p. 89, toliau – Nicos sutartis). Jos 1 straipsnyje numatyta:

„1) Šalys, kurioms taikoma ši sutartis, sudaro specialiąją sąjungą ir priima bendrą prekių ir paslaugų klasifikaciją ženklų registravimo reikmėms [toliau – Nicos klasifikacija].

2) [Nicos] klasifikacija susideda iš:

- i) klasių sąrašo[, prireikus pateikiamo] su paaiškinimais;
- ii) abėcėlinio prekių ir paslaugų sąrašo <...> su nuoroda klasės, prie kurios priskiriama kiekviena prekė ar paslauga.

<...>“

- 6 Nicos sutarties 2 straipsnyje „[Nicos] klasifikacijos teisinė galia ir taikymas“ nurodyta:

„1) Atsižvelgiant į šios Sutarties nustatytus reikalavimus, [Nicos] klasifikacija turi tokią galią, kokią jai suteikia kiekviena specialiosios Sąjungos šalis. [Nicos] klasifikacija konkrečiai neįpareigoja specialiosios Sąjungos šalių nei bet kuriam ženklui suteikiamos apsaugos apimties nustatymo, nei paslaugų ženklų pripažinimo požiūriu.

2) Kiekviena specialiosios Sąjungos šalis pasilieka teisę taikyti [Nicos] klasifikaciją kaip pagrindinę arba kaip papildomą sistemą.

- 3) Specialiosios sąjungos šalių kompetentingos tarnybos oficialiuose su ženklų registracija susijusiuose dokumentuose ir leidiniuose vartoja prekių ir paslaugų, kurioms registruojami ženklai, klasių numerius pagal [Nicos] klasifikaciją.
- 4) Bet kurio pavadinimo įtraukimas į abėcėlinį [prekių ir paslaugų] sąrašą neturi jokios reikšmės galimoms teisėms į tą pavadinimą.“
- 7 Nuo 2002 m. sausio 1 d. įsigaliojusios Nicos klasifikacijos aštuntosios redakcijos klasių sąrašė yra 34 prekių klasės ir 11 paslaugų klasių. Kiekvieną klasę apibrėžia viena ar kelios bendrosios nuorodos, kartu vadinamos „klasės antraštė“, kuria bendrai nurodomos sritys, prie kurių iš esmės priskiriamos šios klasės prekės ar paslaugos.
- 8 Nicos klasifikacijos vartotojo vadove numatyta, kad, siekiant užtikrinti tinkamą kiekvienos prekės ar paslaugos klasifikaciją, reikia vadovautis abėcėliniu prekių ir paslaugų sąrašu ir atskirų klasių paaiškinimais.
- 9 Nuo 2007 m. sausio 1 d. įsigaliojusioje Nicos klasifikacijos devintojoje redakcijoje, kuriai identiška nuo 2012 m. sausio 1 d. įsigaliojusi dešimtoji redakcija, pateikiama tokia 35 klasės, susijusios su paslaugomis, antraštė:
- „Reklama; verslo vadyba; verslo tvarkyba; įstaigų veikla“.
- 10 Šios klasės paaiškinimai suformuluoti taip:
- „35 klasė daugiausia apima asmenų ar organizacijų paslaugas, susijusias su:
1. pagalba komercinėms įmonėms jų veiklos ir vadybos klausimais,
 2. pagalba pramonės ar komercinėms įmonėms jų verslo vadybos arba komercinės veiklos klausimais,
- taip pat reklamos agentūrų teikiamos vartotojų informavimo bet kuriomis informacijos priemonėmis apie įvairias paslaugas ir prekes paslaugas.
- Prie šios klasės taip pat priklauso:
- prekių sukaupimas (išskyrus vežimą) tretiesiems asmenims, teikiantis vartotojams galimybę patogiai apžiūrėti ir įsigyti tų prekių; tokias paslaugas gali teikti mažmeninės parduotuvės, didmeninės parduotuvės, užsakymams paštu skirti katalogai ar elektroninės priemonės, pvz., žiniatinklio svetainės ar teleparduotuvės,
 - raštiškų pranešimų ar užrašų registravimo, rengimo, rinkimo, platinimo ar sisteminimo, taip pat matematinių ar statistinių duomenų rinkimo paslaugos,
 - reklamos agentūrų paslaugos, taip pat prospektų ar pavyzdžių platinimas tiesiogiai ar paštu. Prie šios klasės galima priskirti reklamos paslaugas, susijusias su kitomis paslaugomis, pavyzdžiui, banko paskolomis, radijo reklamą.
- Prie šios klasės nepriskiriama:
- techninių ataskaitų, tiesiogiai nesusijusių su prekybos ar gamybos įmonių veikla ar jų vadyba, įvertinimas ir parengimas (žr. abėcėlinį paslaugų sąrašą).“
- 11 Nicos klasifikacijos abėcėliniame sąrašė prie minėtos 35 klasės priskiriama, be kita ko, „pardavimas (skatinimas) tretiesiems asmenims“.

- 12 Nicos klasifikacijoje pateikiamos tokios 36, 39, 41 ir 45 klasių, taip pat susijusių su paslaugomis, antraštės: „Draudimas; finansinės operacijos; piniginių operacijos; nekilnojamojo turto operacijos“, „Vežimas; prekių pakavimas ir sandėliavimas; kelionių rengimas“, „Švietimas; mokymas; pramonės; sportinė ir kultūrinė veikla“ ir „Juridinės paslaugos; asmenų ir nuosavybės apsaugos paslaugos; asmeninės ir visuomeninės kitų teikiamos paslaugos, susijusios su individų poreikių tenkinimu“.

Sajungos teisė

- 13 Direktyvos 2008/95 13 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Visoms valstybėms narėms privaloma laikytis [Paryžiaus konvencijos]. Ši direktyva turi visiškai atitikti minėtos konvencijos nuostatas. Ši direktyva neturėtų turėti įtakos šia Konvencija numatytiems valstybių narių įsipareigojimams. <...>“

- 14 Direktyvos 2 straipsnyje nustatyta:

„Prekių ženklas gali būti sudarytas iš bet kokio žymens, kurį galima pavaizduoti grafiškai, būtent, iš žodžių, įskaitant asmenvardžius, dizaino, raidžių, skaitmenų, išorinio prekių ar jų įpakavimo vaizdo su sąlyga, kad tokie žymenys leidžia atskirti vienai įmonei priklausančias prekes arba paslaugas nuo kitai įmonei priklausančių prekių arba paslaugų.“

- 15 Direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Toliau išvardyti žymenys neregistruojami arba, jeigu įregistruoti, jų registracija gali būti pripažinta negaliojančia:

- a) žymenys, negalintys sudaryti prekių ženklo;
- b) neturintys jokio skiriamąjo požymio prekių ženkliui;
- c) prekių ženklai, sudaryti tikrai iš žymenų arba nuorodų, kurie prekyboje gali būti naudojami žymėti rūšiai, kokybei, kiekiui, paskirčiai, vertei, geografinėi kilmei arba prekių pagaminimo ar paslaugų suteikimo laikui, ar kitoms prekių ar paslaugų charakteristikoms;
- d) prekių ženklai, sudaryti tikrai iš tokių žymenų ar nuorodų, kurie dabartinėje kalboje arba sąžiningoje ir nusistovėjusioje prekybos praktikoje yra tapę bendriniais;

<...>“

- 16 Direktyvos 2008/95 2 ir 3 straipsnių formuluotės atitinka 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvos 89/104/EEB valstybių narių įstatymams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (OL L 40, 1989, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 92), kuri nuo 2008 m. lapkričio 28 d. buvo panaikinta ir pakeista Direktyva 2008/95, 2 ir 3 straipsnių formuluotes.

Vokietijos teisė

- 17 1994 m. spalio 25 d. Prekių ženklų ir kitų skiriamųjų žymenų apsaugos įstatymo (*Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen, BGBl.* 1994 I, p. 3082, toliau – *MarkenG*) 3 straipsnio 1 dalis iš esmės atitinka Direktyvos 2008/95 2 straipsnį.

18 *MarkenG* 32 straipsnio 3 dalyje nurodyta:

„Pareiškios padavimas turi atitikti kitus pareiškios padavimo reikalavimus, apibrėžtus reglamente pagal 65 straipsnio 1 dalies 2 punktą“.

19 *MarkenG* 65 straipsnio 1 dalies 2 punkte skelbiama:

„Federalinė Teisingumo ministerija gali reglamentu, kuriam nebūtinai *Bundesrat* pritarimas, apibrėžti <...> kitus prekių ženklų pareiškios padavimui keliamus reikalavimus <...>“

20 Pagal *MarkenG* įgyvendinimo reglamento (toliau – *MarkenV*) 20 straipsnio 1 dalį:

„Prekės ir paslaugos turi būti apibūdintos taip, kad kiekvieną prekę ar paslaugą būtų galima priskirti prie pagal 19 straipsnio 1 dalį parengtos nomenklatūros klasės“.

21 *MarkenV* 19 straipsnio 1 dalyje nurodyta: „prekės ir paslaugos klasifikuojamos pagal šio reglamento 1 priede pateiktą prekių ir paslaugų nomenklatūrą“. Šis 1 priedas apima 35 klasę, kurios formuluotė atitinka Nicos klasifikacijos 35 klasės formuluotę.

22 *MarkenG* 36 straipsnio 4 dalyje numatyta:

„Jei kiti trūkumai neištaisomi per [DPMA] nustatytą terminą, [DPMA] pareišką atmeta.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

23 2011 m. rugsėjo 10 d. *Netto Marken-Discount* pateikė DPMA pareišką įregistruoti kaip prekių ženklą Nicos sutarties 18, 25, 35 ir 36 klasių prekėms ir paslaugoms tokį žodinį ir vaizdinį žymenį:

24 Dėl 35 klasės registracijos pareiškoje buvo nurodyta:

„35 klasė: mažmeninės ir didmeninės prekybos paslaugos, konkrečiai skirtingų paslaugų sukaupimas tretiesiems asmenims, siekiant suteikti vartotojams galimybę patogiai jų įsigyti, kurias teikia mažmeninės parduotuvės, didmeninės parduotuvės, užsakymams paštu skirti katalogai ar elektroninės priemonės, pvz., žiniatinklio svetainės ar teleparduotuvės tokių paslaugų atžvilgiu; 35 klasės paslaugos: reklama; verslo vadyba; verslo tvarkyba; įstaigų veikla; 36 klasės paslaugos: pirkimo kuponų ar vertybinių popierių išleidimas; 39 klasės paslaugos: kelionių rengimas; 41 klasės paslaugos: pramogos; 45 klasės paslaugos: asmeninės ir visuomeninės paslaugos, susijusios su individų poreikių tenkinimu.“

25 2012 m. rugsėjo 10 d. sprendimu DPMA, remdamasi *MarkenG* 36 straipsnio 4 dalimi, atmetė registracijos pareišką tiek, kiek ji buvo pateikta 35 klasės prekėms nurodydama, kad netenkinamas *MarkenV* 20 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas reikalavimas, nes, jos nuomone, šioje pareiškoje nurodytos minėtos klasės paslaugos nei dėl savo pobūdžio, nei dėl savo apimties negali būti aiškiai atskirtos nuo kitų paslaugų.

- 26 *Netto Marken-Discount* pareiškė ieškinį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui siekdama, kad minėtas sprendimas būtų panaikintas.
- 27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad Teisingumo Teismas dar nėra atsakęs į klausimą, ar prekių ženklo apsauga gali būti suteikiama mažmeninei prekybai paslaugomis. Jei gali, minėtas teismas klausia, kaip tiksliai turi būti aprašytos su tokia mažmenine prekyba susijusios paslaugos ir ar prekių ženklo, kuriuo žymima tokia mažmeninė prekyba paslaugomis, suteikiama apsauga gali apimti paslaugų, kurias teikia pats mažmenininkas, teikimą.
- 28 Šiomis aplinkybėmis *Bundespategericht* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar [Direktyvos 2008/95] 2 straipsnį reikia aiškinti taip, kad paslaugai, kaip ji suprantama pagal šį straipsnį, priskiriama ir mažmeninė prekyba paslaugomis?
2. Jeigu atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas:
- Ar direktyvos 2 straipsnį reikia aiškinti taip, kad paslaugų, kurias siūlo mažmenininkas, turinys turi būti taip pat konkrečiai apibrėžtas kaip ir mažmenininko parduodamų prekių?
- a) Ar paslaugos gali būti laikomos konkrečiai apibrėžtomis, jei:
- i) tik bendrai nurodoma paslaugų rūšis arba bendrosios sąvokos,
- ii) nurodoma tik klasė arba klasės arba
- iii) konkrečiai nurodoma kiekviena paslauga?
- b) Ar į šią informaciją atsižvelgiama nustatant paraiškos padavimo datą ir ar informacija apie bendrąsias sąvokas arba klases gali būti keičiama arba papildoma?
3. Jeigu atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas:
- Ar [Direktyvos 2008/95] 2 straipsnį reikia aiškinti taip, kad mažmeninės prekybos paslaugos ženklo apsauga taikoma ir toms paslaugoms, kurias teikia pats mažmenininkas?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 29 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar mažmenininko paslaugas sukaupti paslaugas, siekiant suteikti vartotojui galimybę patogiai palyginti jas ir jų įsigyti, gali apimti Direktyvos 2008/95 2 straipsnyje vartojama sąvoka „paslaugos“.
- 30 *Netto Marken-Discount*, Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės vyriausybės ir Europos Komisija siūlo į minėtą klausimą atsakyti teigiamai, o Lenkijos vyriausybė mano, kad nenaudinga mažmeninę prekybą paslaugomis laikyti paslauga.
- 31 Visų pirma reikia priminti, jog tam, kad registracijos paraiškos dalykas sudarytų prekių ženklą, jis turi, kaip matyti iš Direktyvos 2008/95 2 straipsnio, tenkinti tris sąlygas. Pirmiausia, jis turi būti žymuo. Antra, ši žymenį turi būti galima grafiškai pavaizduoti. Trečia, jis turi leisti atskirti vienos įmonės

„prekes“ ar „paslaugas“ nuo kitų įmonių prekių ar paslaugų (dėl Direktyvos 89/104 2 straipsnio žr. sprendimų *Libertel*, C-104/01, EU:C:2003:244, 23 punktą; *Heidelberger Bauchemie*, C-49/02, EU:C:2004:384, 22 punktą ir *Dyson*, C-321/03, EU:C:2007:51, 28 punktą).

- 32 Šiuo atveju, kalbant apie sąvoką „paslaugos“, reikia nurodyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas nepateikė jos apibrėžties ir kad, siekiant išvengti skirtingų prekių ženklo įregistravimo sąlygų pagal nacionalinę teisę, reikia pateikti vienodą šios sąvokos išaiškinimą (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte*, C-418/02, EU:C:2005:425, 28–33 punktus).
- 33 Siekdamas pateikti tokį išaiškinimą, Teisingumo Teismas byloje, susijusioje su mažmenininko pateikta paraiška įregistruoti prekių ženklą, nusprendė, kad mažmeninėje prekyboje prekėmis teikiamos paslaugos gali būti laikomos paslaugomis. Iš tikrųjų, mažmeninė prekyba prekėmis, be pačios prekybos prekėmis, apima kitą mažmenininko veiklą, kaip antai siūlomų prekių asortimento parinkimą ir įvairias siūlomas paslaugas, kuriomis vartotojas skatinamas prekes pirkti iš šio prekybininko, o ne iš jo konkurento (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte*, EU:C:2005:425, 34, 39 ir 52 punktus).
- 34 Nėra reikalo nagrinėti, ar paslaugos, kaip ir prekės, gali būti laikomos „mažmeninės prekybos“ dalyku tikrąją ta žodžio prasme, tik reikia konstatuoti, jog, kaip nurodė vyriausybės, pateikusios pastabų Teisingumo Teismui, ir Komisija, būna situacijų, kai ūkio subjektas parenka ir pateikia trečiųjų asmenų paslaugų asortimentą, kad vartotojas galėtų pasirinkti kurią nors iš šių paslaugų iš vieno tarpininko.
- 35 Tokio ūkio subjekto paslaugas gali sudaryti, be kita ko, veikla, kuria siekiama suteikti vartotojui galimybę patogiai palyginti minėtas paslaugas ir jų įsigyti, taip pat su reklama susijusi veikla.
- 36 Tokios sukaupimo ir reklamos paslaugos prireikus gali būti priskiriamos prie Nicos klasifikacijos 35 klasės, kurios pavadinimas ir paaiškinimai pateikti šio sprendimo 9 ir 10 punktuose. Šią galimybę patvirtina Nicos klasifikacijos abėcėlinis sąrašas, kuriame tarp šios klasės paslaugų nurodytas ir „pardavimas (skatinimas) tretiesiems asmenims“.
- 37 Šiuo atveju minėtas paslaugas apima sąvoka „paslaugos“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/95 2 straipsnį. Kaip matyti iš šios direktyvos 13 konstatuojamosios dalies, šios direktyvos nuostatos turi visiškai derėti su Paryžiaus konvencijos nuostatomis ir negali daryti poveikio valstybių narių išipareigojimams pagal šią konvenciją. Atsižvelgiant į tai, kad Nicos sutartis priimta taikant minėtą konvenciją, minėtas 2 straipsnis neturėtų būti aiškinamas taip, kad šiame straipsnyje nurodyta sąvoka „paslaugos“ neapima paslaugų, priskiriamų prie vienos iš Nicos klasifikacijos paslaugų klasių (pagal analogiją žr. Sprendimo *Chartered Institute of Patent Attorneys*, C-307/10, EU:C:2012:361, 52 punktą).
- 38 Šiuo atveju, iš šio sprendimo 24 punkte pateiktos paraiškos ištraukos matyti, kad šio sprendimo 23 punkte pavaizduotą žodinį ir vaizdinį žymenį prašoma įregistruoti kaip prekių ženklą „konkrečiai“ trečiųjų asmenų teikiamų paslaugų sukaupimo paslaugoms. Nors per posėdį Teisingumo Teisme *Netto Marken-Discount* paaiškino, kad visas jos sukauptas paslaugas teikia tretieji asmenys, žodį „konkrečiai“ kompetentinga valdžios institucija gali suprasti taip, kad ši įmonė neatmeta galimybės sukaupti ne tik kitų ūkio subjektų, bet ir savo pačios teikiamas paslaugas.
- 39 Tačiau net ir darant prielaidą, kad *Netto Marken-Discount* siūlomų paslaugų asortimentas gali apimti jos pačios teikiamas paslaugas, ši aplinkybė nedaro įtakos aplinkybei, kad jos registracijos paraiškoje žodžiais „skirtingų paslaugų sukaupimas tretiesiems asmenims, siekiant suteikti vartotojams galimybę patogiai jų įsigyti“ aprašyta veikla dėl šio sprendimo 34–37 punktuose išvardytų priežasčių gali būti laikoma paslauga. Ieškovės pagrindinėje byloje pateikta registracijos paraiška, susijusi su Nicos sutarties

35 klase, neturėtų būti atmesta vien dėl to, kad vartotojui siūlomų jos paslaugų asortimentas gali apimti ir jos pačios teikiamas paslaugas, nes priešingu atveju ji prarastų galimybę įregistruoti minėtą žymenį kaip prekių ženklą šiai sukaupimo paslaugai.

- 40 Atsižvelgiant į pateiktus paaiškinimus į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad ūkio subjekto paslaugas sukaupti paslaugas, siekiant suteikti vartotojui galimybę patogiai palyginti jas ir jų įsigyti, gali apimti Direktyvos 2008/95 2 straipsnyje vartojama sąvoka „paslaugos“.

Dėl antrojo klausimo

- 41 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvą 2008/95 reikia aiškinti taip, jog ja reikalaujama, kad paraiškoje įregistruoti prekių ženklą paslaugų sukaupimo paslaugai būtų konkrečiai ir aiškiai identifikuotos sukaupimo paslaugą sudarančios paslaugos, taip pat sukaupiamos paslaugos.
- 42 Primintina, kad prekių ženklo registracijos viešajame registre tikslas – padaryti prekių ženklą prieinamą kompetentingoms valdžios institucijoms ir visuomenei, ypač ūkio subjektams (sprendimų *Heidelberger Bauchemie*, EU:C:2004:384, 28 punktą ir *Chartered Institute of Patent Attorneys*, EU:C:2012:361, 46 punktą).
- 43 Pirma, kompetentingos valdžios institucijos turi pakankamai aiškiai ir tiksliai žinoti, kokias prekes ar paslaugas apima prekių ženklas, kad galėtų vykdyti savo pareigas, susijusias su išankstiniu registracijos paraiškų nagrinėjimu ir su tinkamo ir tikslaus prekių ženklų registro skelbimu ir tvarkymu. Antra, ūkio subjektai turi turėti galimybę aiškiai ir tiksliai žinoti apie esamų ar galimų konkurentų įregistruotus prekių ženklus arba apie pateiktas paraiškas įregistruoti prekių ženklą ir taip gauti svarbią informaciją, susijusią su trečiųjų asmenų teisėmis (Sprendimo *Chartered Institute of Patent Attorneys*, EU:C:2012:361, 47 ir 48 punktai).
- 44 Todėl Direktyvą 2008/95 reikia aiškinti taip, kad ja reikalaujama, jog prekes ar paslaugas, kurioms prašoma prekių ženklo apsaugos, pareiškėjas identifikuotų pakankamai aiškiai ir tiksliai, kad kompetentingos valdžios institucijos ir ūkio subjektai vien tuo remdamiesi galėtų nustatyti prašomos apsaugos apimtį (Sprendimo *Chartered Institute of Patent Attorneys*, EU:C:2012:361, 49 punktą).
- 45 Kad šis reikalavimas būtų įvykdytas, nebūtina, kad paraišką įregistruoti prekių ženklą paslaugų sukaupimo paslaugai pateikęs asmuo konkrečiai apibūdintų kiekvieną šią paslaugą sudarančią veiklą (šiuo klausimu žr. sprendimų *Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte*, EU:C:2005:425, 49 punktą ir *Chartered Institute of Patent Attorneys*, EU:C:2012:361, 45 punktą). Toks aprašymas, kaip antai esantis *Netto Marken-Discount* pateiktoje registracijos paraiškoje, pagal kurį nagrinėjama paslauga yra konkrečiai „skirtingų paslaugų, kurias gali teikti mažmeninės parduotuvės, didmeninės parduotuvės, užsakymams paštu skirti katalogai ar elektroninės priemonės, pvz., žiniatinklio svetainės ar teleparduotuvės, sukaupimas tretiesiems asmenims, siekiant suteikti vartotojams galimybę patogiai jų įsigyti“, leidžia kompetentingoms valdžios institucijoms ir ūkio subjektams suprasti, jog paraiška yra pateikta dėl paslaugos, kuri apima paslaugų asortimento parinkimą ir pateikimą, kad vartotojas iš vieno tarpininko galėtų pasirinkti kurią nors iš šių paslaugų.
- 46 Vis dėlto būtina, kad paraišką įregistruoti prekių ženklą paslaugų sukaupimo paslaugai pateikęs asmuo pakankamai aiškiai ir tiksliai apibrėžtų šias paslaugas (pagal analogiją žr. sprendimų *Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte*, EU:C:2005:425, 50 punktą ir *Chartered Institute of Patent Attorneys*, EU:C:2012:361, 45 punktą).

- 47 Jeigu paslaugos, kurias pareiškėjas ketina parinkti ir pateikti vartotojui, nėra pakankamai aiškiai ir tiksliai nurodytos, kompetentingoms valdžios institucijoms gali būti sunku atlikti išsamų paraiškos patikrinimą arba net neįmanoma jo atlikti. Jeigu šios institucijos iš paraiškos negali matyti, kokias paslaugas nurodo pareiškėjas, jos negali tinkamai patikrinti, ar žymuo, kurį prašoma įregistruoti kaip prekių ženklą, apibūdina vieną ar kelias paslaugas, kurias šis pareiškėjas ketina parinkti ir pateikti.
- 48 Šiuo atveju *Netto Marken-Discount*, siekdama identifikuoti paslaugas, kurias ji ketina sukaupti, rėmėsi Nicos klasifikacijos 35, 36, 39, 41 ir 45 klasėmis. Taigi, kalbant apie daugelį iš šių klasių, galima pasakyti, kad ji pateikė tik bendras šių klasių antraštėse esančias nuorodas.
- 49 Šiuo klausimu reikia priminti, kad kai kurios Nicos klasifikacijos klasių antraštėse vartojamos bendros nuorodos apima per daug skirtingas prekes ar paslaugas, todėl jos negali atitikti keliamo aiškumo ir tikslumo reikalavimo. Taigi, Direktyva 2008/95 leidžiama vartoti minėtose antraštėse esančias bendras nuorodas be papildomo aprašymo tik tais atvejais, kai šios bendros nuorodos pačios savaime yra pakankamai aiškios ir tikslios, kad leistų kompetentingoms valdžios institucijoms ir ūkio subjektams nustatyti prašomos apsaugos apimtį (žr. Sprendimo *Chartered Institute of Patent Attorneys*, EU:C:2012:361, 54 ir 56 punktus).
- 50 Taigi kompetentingos valdžios institucijos turi įvertinti, ar tokios *Netto Marken-Discount* paduotoje registracijos paraiškoje pateiktos nuorodos, kaip antai „pramogos“ ir „asmeninės ir visuomeninės paslaugos, susijusios su individų poreikių tenkinimu“, atitinka keliamus aiškumo ir tikslumo reikalavimus (pagal analogiją žr. Sprendimo *Chartered Institute of Patent Attorneys*, EU:C:2012:361, 55 punktą).
- 51 Reikia priminti, kad kai prekių ženklo registracijos paraišką pateikęs asmuo vienai konkrečiai klasei vartoja visas tokios klasės bendras nuorodas ir visą jos antraštę, jis bet kuriuo atveju privalo patikslinti, ar jis nurodo visas prekes ar paslaugas, nurodytas atitinkamos klasės abėcėliniame sąraše, ar tik kai kurias iš jų. Tuo atveju, jeigu paraiška pateikta tik dėl tam tikrų minėtų prekių ar paslaugų, pareiškėjas privalo patikslinti, kurioms iš priskiriamų prie šios klasės prekių ar paslaugų skirta paraiška (Sprendimo *Chartered Institute of Patent Attorneys*, EU:C:2012:361, 61 punktą).
- 52 Šiuo atveju *Netto Marken-Discount* registracijos paraiškoje nurodė, kad sukauptimo paslauga, kuriai ji prašo prekių ženklo suteikiamos apsaugos, yra susijusi, be kita ko, su „reklamos; verslo vadybos; verslo tvarkybos; įstaigų veiklos“ paslaugų sukaupimu“. Tik su sąlyga, kad tai patikrins prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atrodo, kad minėtoje paraiškoje nepatikslinama, ar, cituodama visą Nicos klasifikacijos 35 klasės antraštę, ieškovė pagrindinėje byloje siekia, kad šio prekių ženklo apsauga būtų suteikiama visų šios klasės abėcėliniame sąraše išvardytų paslaugų sukaupimui, ar tik kai kurių iš jų sukaupimui. Taigi, atsižvelgiant į tai, kad Sąjungoje vyrauja skirtingos nuomonės dėl to, kaip turi būti suprantamas Nicos klasifikacijos klasės antraštės vartojimas, registracijos paraiška, iš kurios negalima nustatyti, ar, vartodamas vienos klasės antraštę, pareiškėjas turi omenyje visas šios klasės prekes ar paslaugas, ar tik jų dalį, negali būti laikoma pakankamai aiškiai ir tiksliai (Sprendimo *Chartered Institute of Patent Attorneys*, EU:C:2012:361, 58, 59 ir 62 punktai).
- 53 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: Direktyva 2008/95 turi būti aiškinama taip, jog ja reikalaujama, kad paraiška įregistruoti prekių ženklą paslaugų sukaupimo paslaugai turi būtų suformuluota pakankamai aiškiai ir tiksliai, kad kompetentingos valdžios institucijos ir kiti ūkio subjektai galėtų žinoti, kokias paslaugas pareiškėjas ketina sukaupti.

Dėl trečiojo klausimo

- 54 Trečiasis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo klausimas, kuriuo siekiama sužinoti, kokios apimties apsaugą prekių ženklas suteikia paslaugų sukaupimo paslaugai, yra, kaip nurodė *Netto Marken-Discount* ir Komisija, akivaizdžiai nesusijęs su ginču pagrindinėje byloje, kilusiu tik dėl DPMA atsisakymo įregistruoti šio sprendimo 23 punkte nurodytą žodinį ir vaizdinį žymenį kaip prekių ženklą paslaugų sukaupimo paslaugai.
- 55 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką nacionalinio teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą reikia atmesti, kai akivaizdu, jog prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos aplinkybėmis arba dalyku (žr., be kita ko, sprendimų *Cipolla ir kt.*, C-94/04 ir C-202/04, EU:C:2006:758, 25 punktą ir *Jakubowska*, C-225/09, EU:C:2010:729, 28 punktą), todėl trečiąjį klausimą reikia pripažinti nepriimtiniu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 56 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **Ūkio subjekto paslaugas sukaupti paslaugas, siekiant suteikti vartotojui galimybę patogiai palyginti jas ir jų įsigyti, gali apimti 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/95/EB valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti 2 straipsnyje vartojama sąvoka „paslaugos“.**
2. **Direktyva 2008/95 turi būti aiškinama taip, jog ja reikalaujama, kad paraiška įregistruoti prekių ženklą paslaugų sukaupimo paslaugai turi būtų suformuluota pakankamai aiškiai ir tiksliai, kad kompetentingos valdžios institucijos ir kiti ūkio subjektai galėtų žinoti, kokias paslaugas pareiškėjas ketina sukaupti.**

Parašai.